

REVOLUCIJA V FRANCII - nadaljevanje

Na poskus Ludvika XVI., da bi oblast spet sam vzel v svoje roke, so pariški meščani odgovorili z oboroženo vstajo. **14. julija 1789** so uporniki napadli osovraženo srednjeveško trdnjavo Bastiljo, v katero so francoski kralji zapirali svoje nasprotnike, in jo razrušili. Še danes je 14. julij francoski državni praznik.

Konec avgusta je po amerškem zgledu sprejela deklaracijo o človeških in državljanskih pravicah; uvedena temeljna načela nove, pravičnejše družbene ureditve: *enakost med ljudmi, osebna svoboda in svoboda mišljenja, pravna varnost, pravica do odpora proti nasilju in varovanje zasebne lastnine*.

Leta 1792 se je začela vojna med Francijo, Avstrijo in Prusijo. Julija 1792 skupščina slovesno razglasi: "Domovina je v nevarnosti!" - množičen dvig prebivalstva k orožju. Prostovoljci iz Marseilla so prvič zapeli današnjo francosko himno MARSELJEZO, ko so Pariz in druga velika mesta zahrumela ob vzklikanju *narodu in revoluciji* in ko so povsod začeli obračunavati z nasprotniki revolucije.

Avgusta 1792 zapro kralja Ludvika XVI. (januarja 1793 obglavijo).

1792 nova narodna skupščina odpravi kraljestvo in razglasi *republiko*.

Spomladi 1793 v številnih predelih Francije izbruhnejo upori proti revolucionarni vladi.

JAKOBINCI (po samostanu sv. Jakoba, kjer se zbirajo) z ROBESPIERROM na čelu poleti 1793 prevzamejo vodstvo revolucije v svoje roke. Bila je vlada skrajnega in brezobzirnega nasilja; glavno orožje je postala *GILJOTINA*. Na morišče pošlje tudi številne svoje sodelavce ("revolucija žre svoje otroke").

28. julija 1794 pod giljotino izgubi glavo še sam.

Z geslom svoboda – enakost – bratstvo je Francoska revolucija vplivala na sočasni in politični razvoj v Evropi.

S francosko revolucijo se konča stari red oz. režim; napoveduje vzpon meščanstva.

1. Ukinila je absolutizem, uvedla najprej parlam. monarhijo (1789), nato še republiko.
2. Odprava fevdalizma (kmet dobi zemljo).
3. Svobodni razvoj kmetijstva, obrti in trgovine.
4. Sprejeli predpise in ukrepe, ki so zagotovili večjo enakost med ljudmi.
5. Ločitev cerkve od države (država tudi zapleni cerkveno posest).
6. Plemstvu in duhovščini so vzeli posebne pravice (prej ni treba plačevati davkov).